Павлишина Ангеліна Валентинівна, Фуштей Оксана Василівна. 127
ГЕНДЕРНА ПАРАДИГМА В ОСВІТІ
Падалка Лілія Анатоліївна, Смолянко Юлія Миколаївна. 131
РІЗНОВИДИ БУЛІНГУ В ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ
Палагута Ілона Василівна. 133
ПОНЯТТЯ «ПРОСОЦІАЛЬНА ПОВЕДІНКА» ЯК ПЕДАГОГІЧНА, ПСИХОЛОГІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА
Песоцька Юлія Юріївна, Кравченко Оксана Олексіївна. 135
СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИУ ПЕРІОД ВІЙНИ
Петренко Оксана Борисівна, Баліка Людмила Миколаївна. 137
ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФЕСІЇ. УЧИТЕЛЬ З ТОЧКИ ЗОРУ ГЕНДЕРНИХ ХАРАКТЕРИСТИК
Печериця Наталія Михайлівна, Каплун Діана Сергіївна. 141
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ КІБЕРБУЛІНГУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ПРОЦЕСІВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ
Підвальна Юлія Василівна. 144
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ПІДЛІТКІВ З УРАХУВАННЯМ ГЕНДЕРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ
Пісняк Валентина Степанівна. 147
НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЯМ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ
Подольська Анастасія Юріївна, Луценко О. А. 150
ГЕНДЕРНИЙ АУДИТ ЯК МЕТОД СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ЖІНОК І ДІТЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ
Поліщук Олена Романівна. 153
ПРО ГЕНДЕРНУ ПОЛІТИКУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
Поліщук Ольга Павлівна. 155
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ
Разводова Марина Валеріївна, Бялик Оксана Василівна. 159
ТАНЦЮВАЛЬНО – РУХОВА ТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ ЗДОРОВ'Я ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ
Рассказова Ольга Ігорівна, Севостьянова Аліса Олександрівна. 163
СОЦІАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ЗДОРОВ'ЯРУЙНІВНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІВЧАТ І ХЛОПЦІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ
Романишин Христина Василівна, Попова Олена Вікторівна. 167
РОЛЬ ГЕНДЕРНОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТ
Саранча Ірина Григорівна. 170
ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЕЛЕКТРОННОЇ ДОСТУПНОСТІ У СУЧАСНІЙ ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ ТА СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ
Сарнацька Аліна. 173
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ ГОСТРОЇ ФАЗИ ВІЙНИ НА СЕКС-ПРАЦІВНИКІВ В УКРАЇНІ ТА ГУМАНІТАРНІ ПОТРЕБИ СПІЛЬНОТИ
Свідерська Галина Мирославівна. 176
ПРОСОЦІАЛЬНІСТЬ ЯК ПРОФЕСІЙНА РИСА МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА
Сівакова Марина Андріївна, Стрілець Світлана Іванівна. 178
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІГРОТЕРАПІЇ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ
Скаженюк Вікторія Миколаївна, Данилевич Лариса Арсеніївна. 181
ВПЛИВ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ НА ЦІННІСНО-СМИСЛОВУ СФЕРУ

ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ
Скрипник Марина, Педоренко Валентина Миколаївна. 185
ОСОБЛИВОСТІ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЖИТТЯМ ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ГЕРІАТРИЧНОГО ТИПУ
Смолянко Юлія Миколаївна, Солдатенко Олександр Ігорович. 188
ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ
Стельмашук Жанна Григорівна. 191
ДОСВІД ДІЯЛЬНОСТІ ВОЛОНТЕРСЬКОГО ЦЕНТРУ «ВІД СЕРЦЯ ДО СЕРЦЯ»
Столярова Олена Михайлівна. 193
ВПЛИВ НА МОТИВАЦІЙНУ СФЕРУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
Татаренко Анна Юріївна, Фуштей Оксана Василівна. 196
ГЕНДЕРНА ОСВІТА У ПІДГОТОВЦІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ
Ташкінова Оксана Анатоліївна, Пономарьова Людмила Володимирівна. 199
ДІЯЛЬНІСТЬ ТРЕНІНГОВОГО ЦЕНТРУ «ART OF TEACHING LAB» ПРИАЗОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ВИКЛИКИ ТА НОВІ НАПРЯМИ РОБОТИ
Цехмейстер Дар'я Сергіївна, Фуштей Оксана Василівна. 203
ГЕНДЕР, СІМ'Я ТА СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА
Цирковникова Ірина. 206
PSYCHOLOGICAL PERCEPTION OF CHANGES AND ADAPTATION TO THEM
Ціпан Тетяна Степанівна. 209
ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Чернецька Юлія Іванівна. 213
РОЗВИТОК ГЕНДЕРНОЇ ГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ
Шалівська Юлія Василівна. 217
ПОЛІКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ
Шахрай Валентина Михайлівна. 221
ФОРМУВАННЯ В ДІТЕЙ ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ЦІННОСТІ ЖИТТЯ ЯК СПОСІБ ПРОТИДІЇ НЕГАТИВНИМ СОЦІАЛЬНИМ ВПЛИВАМ
Шевчук Оксана Миколаївна. 223
МОТИВАЦІЯ ДО ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТУДЕНТІВ
Штурба Антоніна Олегівна. 226
ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ В КАНАДІ
Юрченко Оксана Володимирівна. 229
ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ У ФОРМУВАННІ ПРОСОЦІАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА
Ярошенко Алла Анатоліївна, Семигіна Тетяна Валеріївна. 232
ІНТЕГРАЦІЯ ФЕМІНІСТИЧНОЇ ПЕРСПЕКТИВИ У ПІДГОТОВКУ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

вимагає від освітнього середовища своєчасної реакції та впровадження заходів з попередження даного явища.

Список використаних джерел:

1. Колеснікова М.В. Державна політика у сфері булінгу з боку викладача у зарубіжних країнах. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. №1. С.188-191.

2. Андрєєнкова В.Л., Мельничук В.О., Калашник О.А. Протидія булінгу в закладі освіти: системний підхід. Методичний посібник. К.: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 132 с.

3. Андрєєнкова В.Л., Байдик В.В., Войцях Т.В., Калашник О.А. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник. К.: ФОП Нічога С.О. 2020. 196 с.

4. Веселов М.Ю. Правовий вимір проблеми булінгу в україні та за кордоном: заходи протидії. *Вісник ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка*. 2021. Вип. 1 (93). С.104-116.

Палагута Ілона Василівна
викладач кафедри іноземних мов
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

ПОНЯТТЯ «ПРОСОЦІАЛЬНА ПОВЕДІНКА» ЯК ПЕДАГОГІЧНА, ПСИХОЛОГІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА

Аналіз феномена просоціальної поведінки особистості виявляє величезний пласт факторів, причин, умов, що зумовлюють її розвиток і реалізацію, а також своєрідність структури та розмаїття моделей. Якісне осмислення зазначеного явища передбачало необхідність здійснення порівнянь його змістових характеристик [3]

Соціологія досліджує та інтерпретує людську поведінку у взаємодії особистості з іншими людьми в широкому соціальному контексті, опосередкованому соціокультурними нормами, факторами відхилення від

них, а також традиціями і звичаями соціально-територіальної спільності, як в межах груп (сім'я, трудові колективи, групи однолітків і т. ін.), так і у великих соціальних спільнотах (етноси, нації, соціальні інститути і т. ін.); нерідко ці два рівні аналізу поєднуються. Іншими словами, соціологія, за твердженням шведського соціолога П. Монсона, вивчає не лише «поведінку людини в суспільстві», але й «суспільство через поведінку людини» [1].

Аналіз психолого-педагогічних джерел висвітлює наступні характеристики просоціальної поведінки. Вона є дуже широким поняттям, що містить великий спектр різноманітних дій, позитивно оцінюваних суспільством. Термін «просоціальна поведінка» було вперше введено у психології вченим Дж. Брайаном (J. Bryan). Дослідники М. Тест, Д. Розенхан та Г. Уайт (M. Test, D. Rosenhan & G. White), незалежно один від одного, для позначення цього явища привертали увагу до позитивних, конструктивних форм соціально корисної поведінки на противагу асоціальним. У великій психологічній енциклопедії під просоціальною поведінкою розуміються будь-які дії, орієнтовані на благо соціальних груп та надання допомоги іншим людям, які здійснюються з метою принести їм користь [2].

Однак у психолого-педагогічних джерелах можна віднайти також інші дефініції просоціальної поведінки:

- способи реагування на людей, що проявляються як симпатія, співробітництво, допомога, альтруїзм;
- вчинки, що одна людина скоює для іншої заради її вигоди ;
- поведінка, яка має позитивні соціальні наслідки та робить внесок у фізичне і психологічне благополуччя інших людей І. Вілсон (I. Vilson) або допомагає створенню розвивального освітнього та превентивного виховного середовища;
- виконання прийнятих у даному суспільстві моральних норм; одна з найбільш простих форм моральної вимоги;
- позитивні соціальні дії, які передбачають альтруїзм, допомогу, вміння поділитися, виявляти турботу або співчуття [3] .

Таким чином, розглянувши різні думки щодо інтерпретації поняття «просоціальна поведінка», можемо зробити висновок, що просоціальна поведінка характеризується як позитивне, конструктивне, соціально бажане й соціально корисне поняття у педагогіці, психології та соціології та є важливим елементом у становленні особистості.

Список використаних джерел:

1. Гуменюк Л.Й. Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності). У 2-х томах. – Т.1. – Львів: ЛьвДУВС, 2019.

2. Кириченко В.І. Теоретичні засади формування про соціальної поведінки учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології.Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка. – 2014.

3. Формування просоціальної поведінки учнів в умовах превентивного виховного середовища загальноосвітнього навчального закладу: монографія / Кириченко В.І., Єжова О.О., Нечерда В.Б., Тарасова Т.В., Хомич О.Л.; за заг. ред. канд. пед. наук, ст. наук. співроб. Кириченко В.І. – Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2016. – 244 с.

Песоцька Юлія Юріївна
аспірантка І року навчання
спеціальності 231 Соціальна робота,
Кравченко Оксана Олексіївна,
док.пед.н., проф.
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ У ПЕРІОД ВІЙНИ

Сьогочасне суспільство вкотре на межі радикальних змін, переосмисленні системи цінностей, поглядів та думок. Як ніколи сьогодні цінність людського життя, мир та безпека є найважливішим для всього цивілізованого суспільства. Однак наша держава переживає складні воєнні

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРЯШІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ПРЯШЕВІ (СЛОВАЧЧИНА)
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА РАДА ЖІНОК УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ» ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
ГЕНДЕРНИЙ ЦЕНТР
УПРАВЛІННЯ ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ УМАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Матеріали
V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю

«ПРОСОЦІАЛЬНА ОСОБИСТІСТЬ У ГЕНДЕРНОМУ ВИМІРІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ»

31 травня 2022 р.

УДК 305(06)

Рекомендовано до друку вченою радою факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 12 від 26 травня 2022 року)

Рецензенти:

Кочубей Т.Д., докторка педагогічних наук, професорка, професорка кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кулик М.О, голова Міжнародного благодійного фонду «Небайдужі»;

Каркач А.В., заступник голови ради з питань діяльності виконавчого органу – начальник управління соціального захисту населення Подільської районної у м.Полтаві ради.

Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти : матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Умань, 31 трав. 2022 р. / М-во освіти і науки України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; редкол.: О. О. Кравченко, А. І. Войтовська. – Умань, 2022. – 235 с.

До збірника увійшли матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти», яка відбулася 31 травня 2022 р. в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

© Уманський державний
педагогічний університет
імені Павла Тичини, 2022